

Forvaltning af risikotræer

Forvaltning af risikotræer

Et risikotræ er *"et træ med strukturelle fejl på rødder, stamme eller grene, som kan bevirke at træet eller dele af træet falder sammen, og hvor disse sammenbrud kan gøre skade på mennesker eller ejendomme."* (Thomsen og Skov)

Den systematiske vurdering af træer sker efter en metode, der er beskrevet i "Risikotræer" (I. Thomsen og S. Skov, Forlaget Grønt Miljø, 2011).

Træejerens ansvar

Gladsaxe Kommune har som ejere af træer et ansvar for, at det er sikkert at færdes på veje og stier og i de offentlige grønne områder. Derfor skal der føres systematisk tilsyn med træer på offentlige arealer.

Som myndighed har Gladsaxe Kommune ifølge dansk retspraksis, et juridisk ansvar for, at det er sikkert at færdes på og langs veje – herunder også cykelstier og fortove.

"Færdsel langs veje forventes at ske risikofrit, i forhold til træer. Derfor kan risikotræer ikke ignoreres, da ejere af sådanne træer vil være erstatningsansvarlige ved uheld (Kammeradvokaten 2006).

Hvor føres der tilsyn med offentlige træer?

- Langs med veje og stier
- Langs med hovedstier, og hvor der opfordres til færdsel ved særlige markeringer og opholdssteder i parker og naturområder
- Træer i skel til private nabogrunde

Erstatningsansvar

- Der er kun erstatningsansvar for uheld forårsaget af træer, hvor forvaltningen ved tilsyn kunne have konstateret symptomer på træets skrøbelighed, som fx tydelige frugtlegemer af trænedbrydende svampe.

Træer i Gladsaxe Kommune

I Gladsaxe Kommune er der registreret omkring 10.000 træer på offentlige vejarealer, offentlige parker og naturområder og på kommunale arealer. (1)

Træer, der indgår i denne registrering er; fritvoksende træer, trægrupper og træer i rækker eller alléer. Træer, der indgår i større beplantningselementer som; levende hegn, krat, lunde eller skov, er ikke registreret enkeltvis, men som arealer opgjort i m².

Træerne er registreret i en database, der indeholder et vurderingsmodul, hvor træerne systematisk gennemgås efter I. Thomsens og S. Skovs metode.

1. Kilde: Driftslag i WebGIS

Følgende fire forhold er beskrevet:

- 1) Vurderingsskala for 4 trækategorier
- 2) Publikumstryk og risikovillighed
- 3) Procedure ved ændring fra normalt træ til observationstræ eller tilsynstræ
- 4) Procedure ved ændring fra observationstræ eller tilsynstræ til risikotræ

Vurderingsskala for de 4 trækategorier	
Normalt træ	Kategorien indeholder alle registrerede enkelttræer, der ikke er observationstræer eller tilsynstræer, eller risikotræer <ul style="list-style-type: none">• Træerne tilses ikke systematisk
Observationstræ	Kategorien indeholder træer, hvor der er mistanke om, at gravearbejder har påvirket rodsystemet eller træer med skade efter påkørsler eller lign. <ul style="list-style-type: none">• Træerne vurderes og registreres i databasen• Tilses hvert 5-10 år
Tilsynstræ	Kategorien indeholder træer med skader, som i fremtiden kan påvirke træets stabilitet, som eksempelvis svampe på stamme og rod, eller skader jævnfør ovenstående, der er i udvikling, eller hvor der er risiko for, at flere forhold påvirker træets stabilitet. <ul style="list-style-type: none">• Vurderes og registreres i databasen• Tilses hvert år
Risikotræ	Kategorien er træer, der kræver akut handling. Træerne fremstår sjældent i registreringssystemet, da de oftest kræver akut fældning eller beskæring. Beskæring kan i nogle tilfælde reducere træet, så det bliver til et tilsynstræ eller et observationstræ. <ul style="list-style-type: none">• Handling er enten beskæring eller fældning

Publikumstryk og risikovillighed			
Kategori	Areal	Publikumstryk	Risikovillighed
A	Træer der står på eller langs veje, asfalterede stier, torve og pladser samt på institutioner og legepladser.	Højt publikumstryk	Ingen risikovillighed
B	Træer i parker, langs hovedstier og ved publikumsfaciliteter som bænke eller markerede ruter som eksempelvis hjerteruter.	Mellem publikumstryk	Middel risikovillighed
C	Træer i naturområder som eksempelvis skovtræer, solitærtræer langt fra stier eller træer i levende hegn.	Lavt publikumstryk	Høj risikovillighed

Procedure ved ændring fra normalt træ til observationstræ eller tilsynstræ	
1	Ændring fra normalt træ til observationstræ eller tilsynstræ kan ske ved henvendelse til driften. Henvendelser kan komme fra: <ul style="list-style-type: none"> • borgere, driftsmedarbejder, forvaltere eller anden myndighed, • observationer ved gravetilsyn, • eller ved anden henvendelse.
2	Driften tilser det pågældende træ
3	Driften gennemgår vurderingsmodul i registreringssystemet
4	Træet indgår i tilsynsturnus, afhængig af hvilken trækategori, træet placeres i
5	Enkelte beskæringer kan indberettes til udførelse og indgår i den almindelige pleje af træer
6	Driften foretager den nødvendige handling

Procedure ved konstatering af risikotræ

1	Ved konstatering af muligt risikotræ, gennemgår driften vurderingsmodul i registreringssystemet	
2	Risikovillighed vurderes i henhold til publikumstryk	
3	En af 3 retninger følges	
A	B	C
Ingen risikovillighed	Middel risikovillighed	Høj risikovillighed
Træet sikres med afspærring	Træet sikres med afspærring	Inden handling
Hvis træet har hulheder, kontaktes naturmyndigheden straks. Videre forløb aftales		
Hvis et træ ikke har hulheder og er <u>akut</u> farligt ved for eksempel løsnet rodkage, <u>fældes træet omgående</u>		
Forvalter indkaldes, hvis træet ikke er akut fældet	Forvalter indkaldes	
Forvalter undersøger om træet er underlagt, planmæssige eller andre lovgivningsmæssige forhold. Relevant myndighed kontaktes.	Forvalter undersøger, om træet er beskyttet. Fx om træet indgår i fredning, om der omfattes af planloven eller naturbeskyttelsesloven, eller om der er arter som flagermus eller andre relevante artsbeskyttelser. Relevant myndighed kontaktes.	
	En af 2 retninger følges	
Arealet er ikke omfattet af fredningsbestemmelser	Arealet er omfattet af fredningsbestemmelser	
	Forvalter og naturmyndighed vurderer træets funktion, æstetiske, historiske og biologiske værdi.	
	Hvis der er stærk mistanke om ikke synlige angreb af vednedbrydelige svampe, kan der indkaldes ekstern rådgivning ift. til vurdering af træets sundhedstilstand.	
	Ved konstatering af hulrum i stammen vurderer naturmyndigheden, om der flagermus eller andre pattedyr, der skal tages særlige hensyn til. Der kan indkaldes ekstern bistand.	
	Naturmyndigheden vurderer om eventuel fældning kræver særlig tilladelse eller dispensation, og proces igangsættes.	

Forvalter vurderer om fældning eller tilbageskæring skal behandles af TTU.	Forvalter og naturmyndighed vurderer om fældning eller tilbageskæring skal fremlægges for Det Grønne Råd, og hvorvidt der skal ske en politisk behandling i TTU.
	Vælger forvaltningen at fremlægge sagen for Det Grønne Råd, medtages deres anbefalinger i den kommende politiske proces.
	Beskæringsplan og/eller fældning fremlægges TTU til godkendelse og MIU til orientering.
<i>Såfremt det vurderes, at det er en mindre betydende handling, der ikke skal politisk behandles, vurderes det om borgere, NGO og politikere skal orienteres herom via Facebook/hjemmeside/dagspresse eller et skilt på stedet. Valg af medie og dialog form vurderes fra gang til gang.</i>	<i>Såfremt det vurderes, at det er en mindre betydende handling, der ikke skal politisk behandles, vurderes det om borgere, NGO og politikere skal orienteres herom via Facebook/hjemmeside/dagspresse eller et skilt på stedet. Valg af medie og dialog form vurderes fra gang til gang.</i>

Særlige forhold

I nedenstående perioder må ikke fældes:

Kolonirugende fugles redetræer

1. februar-31. juli.

Rovfugles og uglers redetræer

1. februar-31. august

Hule træer og træer med spættehuller

1. november-31. august

Flagermustræer

1. november -31. august

Artsfredningsbekendtgørelsen §6

Såfremt der er tvingende behov for fældning i ovenstående perioder, skal ansøgning om dispensation til fældning behandles af Miljøstyrelsen.

Træet beskæres eller fældes, når godkendelser og eventuelle dispensationer er indhentet.